

z., v nadväznosti na čo v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Z obsahu zmluvy o úvere nebola zistená doba trvania zmluvy, termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru s tým, že uvedenie iba počtu splátok, ich výška a deň, ku ktorému dňu v mesiaci má dlžník splátky platiť, nenapĺňa zákonné ustanovenie o určení doby trvania a termínu konečnej splatnosti. Z úverovej zmluvy nevyplývajú podmienky upravujúce čerpanie úveru, neobsahuje podmienky, ktoré upravujú uplatňovanie úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, je uvedená len ročná úroková sadzba úveru. Neobsahuje náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, keď z určenej sumy mesačnej splátky 47,69 eur nie je možné zistiť, aká časť pripadá na úhradu istiny, úroku a iných poplatkov. Z predložených potvrzení zamestnávateľa žalobcu 1/, z účtovných dokladov na č. I. 9 - 13 mal súd preukázané, že žalobcovia zaplatili žalovanému 1.466,16 eur. Nakoľko predmetný spotrebiteľský úver je potrebné považovať za úver bezúročný a bez poplatkov, žalobcovia boli povinní zaplatiť žalovanému iba skutočne čerpanú sumu úveru vo výške 715,26 eur (suma 124,74 eur žalobcom v rade 1/ vyplatená nebola, bola započítaná na tam dohodnutý poplatok). Žalovaný je potom povinný zaplatiť žalobcom 750,90 eur titulom bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 ods. 1 OZ. Vychádzajúc zo zásady úspechu v spore, prvoinštančný súd priznal žalobcom právo na náhradu trov prvostupňového konania v rozsahu 100 %.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie žalovaný. Vytýkal napadnutému rozhodnutiu, že závery súdu sú nesprávne po stránke skutkovej i z pohľadu právneho posúdenia veci. Uviedol, že žalobcovi v rade 2/ nebol poskytnutý žiadny úver, v konaní nebolo preukázané, že by žalobca v rade 2/ niečo v prospech žalovaného uhradil. Prvoinštančný súd sa pri rozhodovaní nezaoberal nielen skutočnosťami, ktoré by preukazovali aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu v rade 2/, ale ani tým, že by tento žalobca v prospech žalovaného niečo plnil. Súd prvej inštancie teda o solidárnom nároku žalobcov rozhodol bez toho, aby v konaní mal preukázané skutočnosti, ktoré by ho k takémuto záveru - rozhodnutiu oprávňovali. Nestotožnil sa tiež so záverom prvoinštančného súdu o tom, že by poskytnutý úver na základe zmluvy o revolvingovom úvere bol bezúročným a bez poplatkov. Záver súdu o tom, že zmluva neobsahuje dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti, je nesprávny, nakoľko zmluva obsahuje dobu trvania zmluvy (čl. 9 ods. 9.1 zmluvných dojednaní) a rovnako aj dátum konečnej splatnosti. V tejto súvislosti poukazoval na čl. 4 ods. 4.5 zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere, pričom poukázal i na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 13Co 111/2014-166. Údaj o dni splatnosti poslednej splátky vyplýva pritom nielen zo spomenutého splátkového kalendára, ale aj oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktorý bol predložený spolu so zmluvou a tvorí jej neoddeliteľnú súčasť v zmysle čl. 7 ods. 7.1 písm. g) zmluvných dojednaní. Nestotožnil sa ani so záverom súdu o povinnom rozpisovaní splátky ako obligátnej náležitosti zmluvy, nakoľko táto nemá oporu v žiadnom zákone a pri systematickom výklade zákona je možné konštatovať, že popiera význam a uplatnenie iných jeho ustanovení. Výklad zákona zo strany súdu popiera aj Smernica 2008/48/EHS zo dňa 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice 87/102/EHS, ktorej implementácia bola vykonaná Zákonom o spotrebiteľských úveroch. Výkladu ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádzaného v rozsudku odporuje aj iné ustanovenie zákona, napr. o výpočte RPMN, nakoľko pre výpočet RPMN sa berie do úvahy výška dohodnutej splátky. Poukazoval tiež na to, že podľa čl. 10 ods. 1 písm. k) Smernice Európskeho parlamentu Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 má zmluva obsahovať výšku a počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa, príp. poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia, z čoho vyplýva požiadavka na uvádzanie počtu platieb, nie ich rozpisovanie. V tejto súvislosti dal do pozornosti konanie o prejudiciálnej otázke položenej Okresným súdom v Dunajskej Strede vedenej na SD EÚ pod zn. C-42/15, na podklade čoho žiadal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu zmeniť, žalobu žalobcov zamietnuť, uložiť im povinnosť nahradiť trovy prvoinštančného i odvolacieho konania, ktoré žalovaný vyčísli.

3. Žalobcovia 1/, 2/ vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedli, že v danom prípade ide o čisto spotrebiteľský vzťah, pričom predmetná zmluva musí obsahovať všetky náležitosti, ktoré Zákon o spotrebiteľských úveroch pre daný typ úveru vyžaduje. Poukazovali pritom na ust. § 2 písm. h) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch s tým, že celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, musí byť vyjadrená ako súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, pričom do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom sa zarátavajú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ako aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Podľa predmetnej zmluvy celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť, predstavuje

1.716,84 eur. Žalovaný však pri uvádzaní celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, nepostupoval správne, nakoľko do nej nezahrnul poplatok za možnosť odkladu splátok úveru vo výške 124,74 eur, nakoľko na základe uvedeného by celková čiastka, ktorú by žalobcovia museli zaplatiť, predstavovala 1.841,58 eur. Žalovaný v predmetnej zmluve uviedol chybne aj údaj o RPMN. V predmetnej zmluve sú uvedené 2 údaje o RPMN, čo už samo osebe nezodpovedá zákonnej úprave a pôsobí pre spotrebiteľa zmätočne. V úvere je uvedená RPMN vo výške 70,02 % a 69,35 %, pričom v skutočnosti RPMN predstavuje až 96,44 %. Do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa započítavajú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, teda aj všetky poplatky spojené s poskytnutým úverom. Žalovaný však do výpočtu RPMN nezahrnul poplatok za možnosť odkladu splátok úveru vo výške 124,74 eur, čím znemožnil dosiahnuť reálnu predstavu o poskytovanom úvere zodpovedajúcu skutočnosti, pričom ide o mimoriadne závažnú nekalú obchodnú praktiku. Ďalej poukazoval na to, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzatvorenia zmluvy bola aj výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová výška a počet termíny splátok sa viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, teda tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom. Je jednoznačné, že v každej zmluve musí byť uvedená tak výška istiny, ako aj výška úrokov a iných poplatkov, taktiež aj ich počet a termíny splátok. Nerozčlenenie splátok na istinu, úroky a iné poplatky nemôže byť považované za splnenie povinnosti, ktorá vyplýva z ust. § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Nesprávne uvedenie podstatných náležitostí zmluvy je potrebné považovať, ako keby tieto náležitosti neboli uvedené vôbec. Keďže zo strany žalovaného pri podpise úverovej zmluvy boli porušené ustanovenia Zákona o spotrebiteľskom úvere, daný úver sa musí považovať za bezúročný a bez poplatkov. Na podklade uvedeného žiadali rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdiť a uložiť žalovanému uhradiť žalobcom trovy odvolacieho konania v celkom rozsahu.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379 C. s. p.), súc viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 C. s. p.) bez nariadenia pojednávania (§ 385 C. s. p. a contrario) odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

5. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver, svoje rozhodnutie dostatočne, vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil.

6. Pokiaľ odvolateľ v odvolaní napádal, že prvoinštančný súd bezdôvodné obohatenie uložil žalovanému zaplatiť žalobcom 1/, 2/ spoločne a nerozdielne, bez toho, aby v dôvodoch svojho rozhodnutia odôvodnil, z čoho vyvodil ich solidaritu, keď žalovaný uzatvoril zmluvu so žalobcom v rade 1/ a žalobkyňou v rade 2/ ako spoludlžníkom, v konaní nebolo preukázané, že by žalobkyňa v rade 2/ ako spoludlžníka niečo platila, a teda mala nárok na vydanie konštatovaného bezdôvodného obohatenia, je potrebné uviesť, že solidarita žalobcov v rade 1/, 2/ vyplýva priamo zo zákona. V zmysle ust. § 145 ods. 2 OZ žalobcovia 1/, 2/ ako manželia úver splácali zo spoločných prostriedkov, patriacich do BSM. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú manželia oprávnení konať spoločne a nerozdielne.

7. Odvolací súd sa plne stotožnil s konštatáciou prvoinštančného súdu o tom, že v úverovej zmluve uzatvorenej medzi stranami sporu absentoval údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny a úrokov a iných poplatkov v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, nakoľko spotrebiteľ má právo byť informovaný, akým spôsobom veriteľ započítava ním poskytnutú splátku úveru na úhradu istiny, úrokov a iných poplatkov, teda v podstate o tom, akým spôsobom sa či už znižuje úročenie splácaného úveru alebo samotná istina.

8. Z výsledkov vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že z dojednanej výšky úveru 840,- eur žalovaný žalobcom reálne poskytol iba sumu 715,26 eur, nakoľko sumu 124,74 eur si ako poplatok uvedený v bode 8.1 zmluvy započítal na poskytnutú sumu úveru. V tejto súvislosti považoval odvolací súd za potrebné na zdôraznenie správnosti rozhodnutia prvoinštančného súdu uviesť, že pokiaľ i dohoda o poskytnutí služby bola zakomponovaná na tej istej listine ako samotná ÚZ, ešte neznamená, že ide o individuálne dojednanú súčasť zmluvy. Napokon žalobcovia možnosť odložiť 3 splátky podľa vyššie uvedenej dohody o poskytnutí služby ani nevyužili a žalovaný im pri podpise zmluvy nedal žiadne vysvetlenie k predmetnej dohode. Za nekalú obchodnú praktiku žalovaného je možné považovať absenciu možnosti vrátenia či započítania odplaty pre nevyužitie predmetnej služby. Pritom

nebolo možné predmetnú službu podľa názoru odvolacieho súdu ani započítať do poskytnutého úveru, nakoľko o poskytnutie takejto služby žalobcovia 1/, 2/ nepožiadali a jednak v čase poskytnutia úveru ani nebolo zrejmé, či žalobcovia takúto službu reálne využijú. Dohodu o poskytnutí služby je potrebné považovať za neplatný právny úkon, za nekalú prax žalovaného, na podklade čoho je potom nutné konštatovať, že ročná percentuálna miera nákladov ustálená žalovaným je uvedená v nesprávnej výške, čo v zmysle zákona znamená, ako keby uvedená v zmluve ani nebola.

9. Žalobcovia o odklad splátok platne nikdy nepožiadali, túto službu nikdy reálne nevyužili. Možno konštatovať, že žalovaný si tak uplatnil poplatok za poskytnutie služby, ktorú nikdy reálne neposkytol. Dohodu v bode 8 zmluvy je preto možné považovať ako celok za neprijateľnú podmienku v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko je koncipovaná tak, že spotrebiteľovi za zaplatený poplatok nie je poskytnutá služba, pričom prostredníctvom poplatku za odklad splátok dochádza iba k účelovému zníženiu poskytnutej úverovej sumy s ponechaním rovnakého počtu splátok, čo v konečnom dôsledku vedie k nesprávne uvedenej RPMN. Splátky bolo totiž potrebné rozpočítať iba na výšku reálne poskytnutého úveru a odplatu za poskytnutie služby ako samostatný náklad spotrebiteľa. Za nie bez významu je tiež potrebné uviesť, že pokiaľ i poskytnutý úver žalobcom 1/, 2/ bol nazvaný ako revolvingový úver, ktorý sa čerpá priebežne, v skutočnosti bol žalobcom 1/, 2/ poskytnutý úver jednorázovo na ich účet v banke, pričom i v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi bol uvedený dátum splatnosti prvej a poslednej splátky úveru, čo pri revolvingovom úvere nie je možné, nakoľko revolvingový úver sa poskytuje na dobu neurčitú a dátum poslednej splátky nemožno vopred určiť pri podpise zmluvy.

10. K námietkam uvedeným odvolateľom je tiež potrebné uviesť, že odplata za poskytnutie služby bola neprimerane vysoká. Zmluvné dojednanie, ktoré oprávňuje veriteľa na takúto neprimerane vysokú zmluvnú odmenu, resp. odplatu za poskytnutie služby, automatické započítanie tejto odplaty s pohľadávkou dlžníka na vyplatenie schválených úverových prostriedkov je možné považovať za dojednanie neprijateľné, rozporné s dobrými mravmi a absolútne neplatné v zmysle § 39 OZ. Zakomponovaním uvedenej dohody do vopred predtlačenej formulára zmluvy pripraveného veriteľom si dlžník - spotrebiteľ nepochybne zhoršil svoje zmluvné postavenie, vzdal sa práva na vyplatenie celej dojednanej sumy úverových prostriedkov, formou vopred vyplatenej odmeny za službu, ktorú ani nemusel využiť.

11. Napokon k námietkam uvedeným odvolateľom v podanom odvolaní je potrebné uviesť, že bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru prvoinštančný súd vyvodil i z nedostatkov kontraktačného procesu pri uzatváraní úverovej zmluvy s tým, že predmetná úverová zmluva neobsahovala všetky zákonom vyžadované náležitosti, keď podstatné náležitosti zmluvy boli doplnené následne, v podobe oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi ako jednostranného právneho úkonu.

12. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd námietky žalovaného uvedené v podanom odvolaní považoval za neodôvodnené, ktoré nemohli v žiadnom prípade spochybniť správnosť prijatých právnych záverov zo strany prvoinštančného súdu.

13. V nadväznosti na uvedené, v ostatnom sa stotožniac s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa, odvolací súd toto ako správne potvrdil (§ 387 ods. 1 C. s. p.). Uložil žalovanému uhradiť žalobcom náhradu trov odvolacieho konania, ktorá im vznikla v súvislosti s podaným vyjadrením k odvolaniu žalovaného v celom rozsahu.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 C. s. p.)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)